

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	499	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία του Φασισμού (Σεμινάριο)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις-συζήτηση και παρουσίαση προόδου από τους φοιτητές/τριες	3	6	
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας και συμβουλευτική για τις εργασίες			
Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας			
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Κατ' επιλογή Υποχρεωτικό Σεμινάριο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-m-proptixiako		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης
--

Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- η εξοικείωση με έναν αναστοχαστικό τρόπο σκέψης που θα καθιστά εφικτή την ιστορικοποίηση και τη θεωρητικοποίηση του φασισμού.
- η ανάδειξη μιας μεθοδολογικής πρότασης που θα καθιστά εφικτή την διαφοροποίηση ανάμεσα στο φασισμό, τη στρατιωτική δικτατορία και το νεοφασισμό.
- η εξοικείωση με μια συγκριτική προσέγγιση του φασισμού ώστε να αναδεικνύονται οι κοινωνικές και ιστορικές ιδιαιτερότητες των κοινωνιών και των χωρών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό

περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Ανάπτυξη κριτικής και αναλυτικής σκέψης
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο αυτό εξετάζουμε τις κοινωνικές και ιστορικές παραμέτρους που ανέδειξαν και κατέστησαν το Φασισμό στη διάρκεια του Μεσοπολέμου κυρίαρχη πολιτική δύναμη τόσο στη Γερμανία όσο και στην Ιταλία και αλλού. Στο επίκεντρο του μαθήματος θα είναι τόσο οι κοινωνικές-οικονομικές συνθήκες που προλείαναν το έδαφος (συγκεντροποίηση της παραγωγής, ανισομερής ανάπτυξη, ανεργία κ.λπ.) για την επικράτηση των φασιστικών κινημάτων όσο και οι ιδεολογικοί και πολιτικοί παράγοντες που ευνόησαν αυτή την εξέλιξη (κρίση του φιλελευθερισμού, οικονομική κρίση κ.λπ.).

Εντούτοις η δυναμική των φασιστικών κινημάτων δεν μπορεί να εξηγηθεί πειστικά αν δεν εξεταστεί η ίδια η κοινωνική τους βάση αλλά και οι λειτουργίες που

εκ των πραγμάτων αυτά επιτέλεσαν. Επομένως η διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στο Φασισμό και τις κοινωνικές τάξεις και πρωτίστως με την μικροαστική τάξη και τα αγροτικά στρώματα με υπόβαθρο πάντα την ηγεμονία του χρηματιστικού κεφαλαίου, συνιστά *sine qua non* για την ερμηνεία του φασιστικού φαινομένου. Αναλύοντας αυτή τη σχέση θα κατανοήσουμε την πληβειακή βάση και την «αντικαπιταλιστική» ρητορική του Φασισμού, καθώς και το αίτημα για την εθνική παλιγγενεσία και την παλινόρθωση της «Λαϊκής Κοινότητας» (Völkische Gemeinschaft).

Μέσα από την ανατομία του φασιστικού φαινομένου που θα βασίζεται εν πολλοίς στη συγκριτική προσέγγιση του Φασισμού θα επιχειρηθεί η μεθοδολογική διαφοροποίηση ανάμεσα στο Φασισμό, την ακροδεξιά και τα αυταρχικά καθεστώτα αλλά και η γενεαλογική σχέση ανάμεσα σε προφασιστικά, φασιστικά και μετα(νεο)φασιστικά μορφώματα.

Δομή και σειρά των διαλέξεων

- 1. Φασισμός: Θεωρίες και ορισμός**
- 2. Ιστορικο-ιδεολογικές καταβολές και πρόδρομοι του φασισμού**
- 3. Η κοινωνική βάση του φασισμού**
- 4. Η αισθητική του Φασισμού**
- 5. Η σχέση των βιομηχανικών καρτέλ με τον Φασισμό. Η περίπτωση της I. G. Farben**
- 6. Ο Φασισμός, οι μάζες, οι ελίτ**
- 7. Ο φασισμός ως «επαναστατικό» κίνημα**
- 8. Ο Φασισμός ως «εκσυγχρονιστικό» κίνημα**
- 9. Ο Φασισμός και το εργατικό κίνημα**
- 10. Ο Φασισμός στην Ιταλία**
- 11. Ο Φασισμός (Εθνικοσοσιαλισμός) στη Γερμανία**
- 12. Συγκριτικές προσεγγίσεις του Φασισμού**
  - 12.1. Ο Φασισμός στην Ισπανία**
  - 12. 3. Ο Φασισμός στη Γαλλία**
  - 12.4. Ο Φασισμός στην Ιαπωνία**
- 13. Ο Φασισμός στην Ελλάδα**
  - 13.1. Ακροδεξιά και Νεοφασισμός**
  - 13.2. Ακροδεξιά και Νεοφασισμός στην Ελλάδα**

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Φυσική παρουσία του διδάσκοντα</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση power point και διαδικτύου στην αίθουσα. Ηλεκτρονικά εργαλεία πρόσβασης και οργάνωσης βιβλιογραφίας.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Σεμινάριο</p>	<p>30 ώρες</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</p>	<p>70 ώρες</p>
	<p>Παρουσίαση προόδου εργασίας</p>	<p>10 ώρες</p>
	<p>Συμβουλευτική για τις εργασίες</p>	<p>20 ώρες</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>40 ώρες</p>
	<p>Παρουσίαση εργασιών</p>	<p>10 ώρες</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>180ώρες</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή</p>	<p>Η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενεργητική παρουσία και συμμετοχή στο Σεμινάριο με βάση τη βιβλιογραφία του Σεμιναρίου (20% της τελικής βαθμολογίας) • Ανάλυση σεμιναριακής εργασίας (ανά ομάδες των τριών φοιτητών/τριων) σε συνεργασία με τον διδάσκοντα. Παρουσίαση και εισήγηση της εργασίας 	

<p>Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>στη διάρκεια του Σεμιναρίου μετά από τρεις συναντήσεις με τον διδάσκοντα (30% της τελικής βαθμολογίας).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παράδοση της σεμιναριακής εργασίας σε γραπτή μορφή στο τέλος του εξαμήνου (30% της τελικής βαθμολογίας). Η έκτασή της είναι 7.000 λέξεις ή 15 σελίδες Α4, γραμματοσειρά Calibri 11, διάστιχο 1,15.
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προτεινόμενη βιβλιογραφία:</p> <p>A) Συγγράμματα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ν. Πουλαντζάς (2006), <i>Φασισμός και Δικτατορία. Η Τρίτη Διεθνής αντιμέτωπη με τον Φασισμός</i>, Αθήνα: Θεμέλιο. • Ε. Τραβέρσο (2013), <i>Οι ρίζες της ναζιστικής βίας. Μια ευρωπαϊκή γενεαλογία</i>, Αθήνα: Εικοστός Πρώτος. • Gentile, E. (2011), <i>Φασισμός. Ιστορία και ερμηνεία</i>, Αθήνα: Ασίνη. <p>B) Συμπληρωματική Βιβλιογραφία</p> <p>Z. Sterhell, M. Sznajder & M. Asheri (1994), <i>The Birth of Fascist Ideology: From Cultural Rebellion to Political Revolution</i>, Princeton: Princeton UP.</p> <p>M. Mann (2004), <i>Fascists</i>, Cambridge: Cambridge UP.</p> <p>T. Masson (1996), <i>Nazism, Fascism and the Working Class</i>, Cambridge: Cambridge UP.</p> <p>Gregor, A. J. (2009), <i>Marxism. Fascism and Totalitarianism</i>, Stanford-California: Stanford UP.</p> <p>K. Priester (1972), <i>Der italienische Faschismus. Ökonomische und ideologische Grundlagen</i>, Köln: Rahl-Rugestein Verlag.</p> <p>Π. Γκαίυ (2010), <i>Η πνευματική ζωή στη Δημοκρατία της Βαϊμάρης (Γερμανία 1919-1933)</i>, Αθήνα: Νησίδες.</p> <p>I. Kershaw (1985), <i>The Nazi Dictatorship and Perspectives of Interpretation</i>,</p> <p>M. Mazower (2009), <i>Η αυτοκρατορία του Χίτλερ. Η ναζιστική εξουσία στην κατοχική Ευρώπη</i>, Αθήνα: Αλεξάνδρεια.</p> <p>R. Griffin (1995), <i>Fascism</i>, Oxford: Oxford University Press.</p> <p>W. Wippermann (1983), <i>Europäischer Faschismus im Vergleich 1922-1982</i>, Frankfurt: Suhrkamp Verlag.</p> <p>D. Mühlberg (ed.), (1987), <i>The Social Basis Fascist Movements</i>, New York: Croom Helm.</p>
--

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

European Journal of Political Research

American Journal of Sociology

The American Historical Review

Journal of Contemporary History

The Journal of Modern History

Sociological Theory

Journal of Historical Sociology

German Studies Review